

Rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości
z dnia 15 sierpnia 1926 r.

w sprawie regulowania obrotu dewizami i walutami zagranicznymi oraz obrotu pieniężnego z zagranicą.

Na podstawie ustawy z dnia 2 marca 1926 r. w przedmiocie udzielenia Ministrowi Skarbu upoważnienia do regulowania w drodze rozporządzeń obrotu pieniężnego z krajami zagranicznymi oraz obrotu obcymi walutami (Dz. U. R. P. № 25, poz. 154), w brzmieniu nadanem jej ustawą z dnia 23 lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. № 83 poz. 463), zarządza się co następuje:

I. Kupno i sprzedaż walut zagranicznych oraz przekazywanie ich zagranicę.

§ 1. Zakup, sprzedaż oraz jakiegokolwiek inne nabywanie i pozbywanie walut zagranicznych wewnątrz kraju jest dozwolone.

Zawodowo zajmować się temi czynnościami mogą osoby fizyczne i prawne, uprawnione do tego bądź na podstawie swoich statutów, bądź też na mocy specjalnych koncesyj, wydanych na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 grudnia 1924 r. o warunkach wykonywania czynności bankowych i nadzorze nad temi czynnościami (Dz. U. R. P. № 114, poz. 1018).

§ 2. Przekazywanie walut zagranicznych zagranicę dozwolone jest tylko za pośrednictwem Banku Polskiego oraz przedsiębiorstw, uważanych za banki w myśl § 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. № 114, poz. 1018), którym Minister Skarbu udzieli specjalnego zezwolenia na dokonywanie tej czynności.

Przedsiębiorstwa te otrzymują nazwę banków dewizowych.

Nadanie praw banku dewizowego musi poprzedzić wykazanie się odnośnej instytucji kapitałem zakładowym w wysokości przepisanej §§ 10, 13 i 17 względnie 101 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. № 114,

poz. 1018) oraz posiadaniem na własność przynajmniej 1000 szt. akcji Banku Polskiego. Akcje powyższe winny być zdeponowane w Banku Polskim przez cały czas wykonywania przez bank dewizowy nadanych mu uprawnień.

Prawa banku dewizowego przysługują w równej mierze zarówno centrali (oddziałowi głównemu) jak i wszystkim pozostałym oddziałom, względnie filjom przedsiębiorstwa, o ile dekret o nadaniu tych praw danemu przedsiębiorstwu żadnych ograniczeń w tym względzie nie zawiera.

Przez pojęcie przekazywania zagranicę rozumieć należy, pomiędzy innymi, także składanie walut zagranicznych i dewiz do depozytu osób fizycznych i prawnych, zamieszkałych względnie mających siedzibę zagranicą, zapisywanie walut zagranicznych na dobro tychże osób oraz wszelkie dysponowanie walutami zagranicznymi i dewizami na rzecz wymienionych osób.

Narówni z przekazywaniem walut zagranicznych zagranicę traktuje się pozbywanie dewiz (czeków, przekazów i akredytyw na zagranicę, weksli zagranicznych i wszelkiego rodzaju wypłat zagranicą w walucie zagranicznej).

Osoby fizyczne i prawne, nie posiadające praw banku dewizowego, mogą pozbywać posiadane dewizy tylko na rzecz banków dewizowych. Banki dewizowe nie mogą pozbytych przez siebie dewiz wydawać do rąk nabywców, nie posiadających uprawnień banku dewizowego.

§ 3. Minister Skarbu może w poszczególnych wypadkach zezwalać osobom fizycznym i prawnym, nie posiadającym praw banku dewizowego, na dokonywanie walutami zagranicznymi operacyj, zastrzeżonych wyłącznie bankom dewizowym (§ 2).

§ 4. Bankom dewizowym wolno przekazywać waluty zagraniczne zagranicę (§ 2 ustęp 1) wyłącznie w wypadkach, kiedy przekaz ma na celu:

- 1) zapłatę zobowiązań zagranicznych, wynikających z przywozu towarów z zagranicy;
- 2) zapłatę zaliczek za sprowadzane z zagranicy towary;

3) pokrycie kosztów ekspedycji i transportu towarów, sprowadzanych z zagranicy, oraz cła, uiszczanego w walutach zagranicznych;

4) spłatę długów zagranicznych, powstałych z przyczyn gospodarczo uzasadnionych, łącznie z wypłatą odsetek od tych długów;

5) wypłatę dywidend od akcji, których posiadacze zamieszkują zagranicą, jako też tantiem, przypadających na rzecz osób zamieszkałych zagranicą;

6) zapłatę premij asekuracyjnych i reasekuracyjnych zagranicą;

7) pokrycie kosztów utrzymania zagranicą, o ile pobyt tam jest stwierdzony, do równowartości tysiąca złotych parytetowych (złoty w złocie) miesięcznie na rodzinę;

8) wszelkie inne płatności gospodarczo uzasadnione, o ile suma nie przewyższa równowartości tysiąca złotych parytetowych;

we wszystkich innych wypadkach, wyżej nieprzewidzianych, zlecenie przekazania waluty zagranicznej zagranicą może być wykonane tylko za każdorazowym zezwoleniem władzy skarbowej, wskazanej w § 42 niniejszego rozporządzenia.

§ 5. W wypadkach przekazywania zagranicą walut zagranicznych (§ 2 ust. 1) z tytułu zapłaty zobowiązań zagranicznych, wynikłych z przywozu towarów z zagranicy (§ 4, p. 1), bank dewizowy obowiązany jest odebrać od zleceniodawcy fakturę, wystawioną przez zagranicznego sprzedawcę towaru, oraz kwit urzędu celnego, stwierdzający dokonanie odprawy celnej. Jeżeli towar przywożony jest z obszaru W. M. Gdańska, winien być przedłożony, jako dowód, wtórnik listu przewozowego, stwierdzający przyjęcie towaru z powyższego obszaru.

Wszystkie powyższe dowody muszą być w banku dewizowym złożone w oryginale. W razie potrzeby oryginalne dowody mogą być przez bank z powrotem wydane pod warunkiem zaopatrzenia wszystkich oryginałów w adnotacje, wskazujące sumę waluty przekazanej, względnie zdeponowanej lub zapisanej na dobro, oraz pod warunkiem zachowania przez bank odpisów tych dokumentów (łącznie z poczynionymi na oryginałach adnotacjami), poświadczonych przez bank. Adnotacje na dokumentach i poświadczeniach banku muszą nosić prawidłowy podpis firmowy banku.

W razie niemożności przedstawienia przez zleceniodawcę w danej chwili, poza fakturą, dalszych dokumentów, przewidzianych w ust. 1 niniejszego paragrafu, — bank może przyjąć zlecenie do wykonania tylko za złożeniem przez zleceniodawcę piśmiennego zobowiązania, iż dowody te przedstawi bankowi najpóźniej do 6-ciu tygodni. O ile w przeciągu tego czasu dowody nie będą przedstawione, wówczas bank obowiązany jest donieść o tem w przeciągu jednego tygodnia władzy skarbowej, wskazanej w § 42.

§ 6. W razie przekazywania zagranicą walut zagranicznych (§ 2 ust. 1) z tytułu zapłaty zaliczek za towary, które mają być sprowadzone z zagranicy, bank obowiązany jest odebrać od zleceniodawcy dowody, stwierdzające konieczność zapłacenia zaliczki (ofercie zagranicznego sprzedawcy towaru, fakturę t. zw. „pro forma“, korespondencję i t. p.). Ponadto obowiązany jest bank odebrać od zleceniodawcy piśmienne zobowiązanie przedstawienia najpóźniej do

trzech miesięcy dowodów, wymienionych w § 5 ust. 1, stwierdzających nadejście towarów do kraju (kwit celny, względnie wtórnik listu przewozowego).

Powyższy trzymiesięczny termin przedłożenia dowodów nadejścia towarów do kraju może być przez władzę skarbową, wskazaną w § 42, przedłużony najdalej do 6-ciu miesięcy.

Pozatem obowiązują w wypadku niniejszym wszystkie inne postanowienia § 5.

§ 7. Wskazane w § 5 ust. 2 postępowanie co do żądania dokumentów, udowadniających cel zlecenia, sporządzania odpisów i ich przechowywania w banku należy stosować analogicznie również i w tych wypadkach przekazywania walut zagranicznych zagranicą (§ 2 ust. 1), do których odnosi się postanowienie § 4, punkty 3—8.

Jako dowody służyć mogą naprz. udokumentowane rachunki ekspedytorów, wyroki sądowe, polisy asekuracyjne, zaświadczenia konsulatów polskich, stwierdzające fakt oraz czas trwania pobytu zagranicą, i t. p.

§ 8. Niezależnie od dokumentów wskazanych w §§ 5—7, bank dewizowy obowiązany jest pobrać od zleceniodawcy, w każdym bez wyjątku wypadku przekazywania walut zagranicznych zagranicą (§ 2 ust. 1), deklarację w dwóch egzemplarzach w/g załączonego do niniejszego rozporządzenia wzoru (załącznik).

Jeden egzemplarz tej deklaracji bank zachowuje u siebie przy odnośnych dokumentach, drugi zaś egzemplarz przesyła do dnia 7 każdego miesiąca za miesiąc ubiegły władzy podatkowej II instancji, właściwej dla zleceniodawcy pod względem podatkowym (izby skarbowe, a w województwie śląskim—wydział skarbowy urzędu wojewódzkiego).

§ 9. Wszystkie dowody i dokumenty, na zasadzie których bank dewizowy wykonał zlecenie przekazania waluty zagranicznej zagranicą, winien zleceniodawca przedstawić do kontroli władzy skarbowej, wskazanej w § 42, na każde jej żądanie.

§ 10. Przekazywanie waluty zagranicznej zagranicą (§ 2 ust. 1) przez banki dewizowe na własny rachunek lub na zlecenie i na rachunek innych banków dewizowych jest dozwolone bez ograniczeń, przewidzianych w §§ 4—8.

II. Przekazywanie i wysyłka zagranicą pieniędzy oraz walorów za pośrednictwem poczty.

§ 11. Pieniądze w gotówce, tak w walucie zagranicznej jak i w walucie polskiej, mogą być wysyłane pocztą zagranicą tylko za zezwoleniem władzy skarbowej, wskazanej w § 42, i przytem łącznie w listach (paczkach) wartościowych.

§ 12. Wysyłanie zagranicą pocztą czeków, przekazów, akredytyw, weksli oraz wszelkich zobowiązań pieniężnych, zarówno w walucie zagranicznej jak i w walucie polskiej, bez zezwolenia władzy skarbowej, wskazanej w § 42, jest zabronione. Za takim zezwoleniem mogą być wysyłane zagranicą pocztą wymienione w niniejszym ustępie walory łącznie w listach (paczkach) wartościowych.

Bankom dewizowym wolno wysyłać zagranicę pocztą wymienione w poprzednim ustępie niniejszego paragrafu walory bez specjalnego zezwolenia i bez ograniczenia sumy oraz sposobu, względnie formy wysyłki z tem jednak, że jeżeli potrzeba wystania tych walorów zagranicę wynika z poleceń klientów, to wysyłka taka może być przez bank dewizowy dokonana tylko w wypadkach oraz z zachowaniem przepisów, wskazanych w §§ 4—8 niniejszego rozporządzenia odnośnie do przekazywania zagranicę walut zagranicznych.

W szczególności przy wysyłaniu pocztą zagranicę weksli, zarówno z zezwolenia władzy skarbowej zgodnie z postanowieniem ustępu 1 niniejszego paragrafu jak i za pośrednictwem banku dewizowego w myśl ustępu poprzedniego, wymagane jest nadto zaopatrzenie każdego wysyłanego wekslu w adnotację władzy skarbowej, która pozwolenie na wysyłkę wydała, względnie w adnotację banku dewizowego, który w rzeczony wysyłce pośredniczy. Adnotacja taka winna być umieszczona na wekslu z lewej jego strony przed tekstem i ma zawierać treść następującą:

„Zezwolono na wysłanie zagranicę dnia
 192 . . r. L. izba skarbowa
 (względnie wydział skarbowy śląskiego urzędu wojewódzkiego) w” — o ile weksel wysyłany jest za zezwoleniem władzy skarbowej, albo:
 „Wysłano zagranicę dnia 192 . . r. Bank NN“ (firmowy stempel banku) — o ile weksel wysyłany jest za pośrednictwem banku dewizowego.

§ 13. Wysyłanie zagranicę pocztą papierów procentowych i dywidendowych oraz kuponów od tychże papierów bez każdorazowego zezwolenia władzy skarbowej, wskazanej w § 42, jest zabronione. Za takim zezwoleniem mogą być wysłane zagranicę pocztą wymienione w niniejszym ustępie walory wyłącznie w listach (paczkach) wartościowych.

Minister Skarbu może udzielić generalnego zezwolenia na wysyłanie zagranicę pocztą wymienionych w poprzednim ustępie niniejszego paragrafu walorów odnośnie do pewnego ich gatunku, wzgl. odnośnie do pewnej instytucji.

§ 14. Przekazywanie zagranicę za pośrednictwem poczty pieniędzy w walucie polskiej lub zagranicznej wymaga zezwolenia władzy skarbowej, wskazanej w § 42.

III. Wywóz pieniędzy i walorów zagranicę.

§ 15. Wywóz zagranicę pieniędzy w gotówce jak również czeków, przekazów, akredytyw oraz wszelkich zobowiązań pieniężnych, tak w walucie zagranicznej jak i w walucie polskiej, z wyjątkiem weksli, dozwolony jest bez specjalnego zezwolenia do wysokości równowartości 1000 złotych parytetowych na każdą osobę, legitymującą się osobnym paszportem zagranicznym, względnie na jeden taki paszport.

Jeżeli osoba, wyjeżdżająca zagranicę, posiada w paszporcie wizę, uprawniającą ją do wielokrotnego przejścia granicy, wówczas nie może ona wywieźć w ciągu jednego miesiąca kalendarzowego więcej ponad równowartość 1000 złotych parytetowych.

Osoby, wyjeżdżające na obszar W. M. Gdańska, o ile legitymują się zwyczajnym dowodem osobitym, mają prawo wywieźć bez zezwolenia sumę, stanowiącą równowartość 250 złotych parytetowych.

Osoby, przekraczające granicę na podstawie przepustek granicznych, kart cyrkulacyjnych i t. p., mają prawo do przeniesienia zagranicę sumy, odpowiadającej równowartości 100 złotych parytetowych jednorazowo i 500 złotych parytetowych miesięcznie.

Do wywozu sum wyższych, niż wymienicne w ust. 1—4 niniejszego paragrafu, jak również do wywozu weksli, wymagane jest zezwolenie władzy skarbowej, wskazanej w § 42. Osoba, posiadająca takie zezwolenie, może jednocześnie wywieźć, oprócz sumy wymienionej w zezwoleniu, również kwotę, dozwoloną do wywozu zagranicę w myśl postanowień ust. 1—4 niniejszego paragrafu.

Ustalone w niniejszym paragrafie normy dozwolonego jednorazowego wywozu, względnie przeniesienia zagranicę wartości, wymienionych w ust. 1 niniejszego paragrafu, mieszczą już w sobie kwotę w monetach srebrnych (równowartość 100 złotych), dozwoloną do wywozu zagranicę na zasadzie § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 sierpnia 1924 r. o zakazie wywozu zagranicę złota i srebra (Dz. U. R. P. № 79, poz. 770).

§ 16. Wywóz zagranicę papierów procentowych i dywidendowych oraz kuponów od tychże papierów wymaga zezwolenia władzy skarbowej, wskazanej w § 42, bez względu na to, czy wywóz następuje w wyniku względnie w celu sprzedaży lub zastawu ich osobom fizycznym i prawnym, zamieszkałym względnie mającym siedzibę zagranicą, czy też w jakimkolwiek bądź innym celu.

Minister Skarbu może zezwolić również generalnie na wywóz zagranicę wymienionych w poprzednim ustępie niniejszego paragrafu walorów odnośnie do pewnego ich gatunku, względnie pewnej instytucji.

§ 17. Powroiny wywóz zagranicę wszelkich papierów wartościowych jako też pieniędzy w gotówce, czeków, przekazów, akredytyw, weksli i wszelkich zobowiązań pieniężnych, zarówno w walucie zagranicznej jak i w walucie polskiej, jest dozwolony na podstawie imiennego zaświadczenia właściwego kolejowego urzędu celnego lub placówki granicznej kontroli skarbowej, stwierdzającego wwóz tych wartości do kraju. Zaświadczenie takie w terminie dwumiesięcznym od daty jego wystawienia uprawnia do wywozu tych samych wartości na które opiewa, przez wszystkie urzędy celne, a na granicy polsko-gdańskiej przez wszystkie placówki granicznej kontroli skarbowej.

Zaświadczenie, o którym mowa w ust. poprzednim, nie uprawnia do wpłacenia lub złożenia wyszczególnionych w niem wartości lub ich równowartości na rachunek zagraniczny.

IV. Obrót papierami wartościowymi z zagranicą oraz lokaty pieniężne zagranicą.

§ 18. Sprzedaż jako też zastaw papierów procentowych i dywidendowych oraz kuponów od tychże papierów osobom fizycznym i prawnym, mającym

miejsce zamieszkania względnie siedzibę zagranicą, wymaga zezwolenia władzy skarbowej, wskazanej w § 42, bez względu na to, czy ze sprzedażą względnie zastawem połączony jest wywóz lub wysyłka tych walorów zagranicę, czy też walory te pozostają w kraju do dyspozycji wymienionych osób. Zezwolenie takie może być udzielone przez Ministra Skarbu również generalnie odnośnie do pewnego gatunku tych walorów, względnie pewnej instytucji.

§ 19. Dokonywanie zagranicą lokat pieniężnych z kwot uzyskanych z operacji o charakterze gospodarczym, dokonanych całkowicie lub częściowo w kraju, jest zabronione bez zgody władzy skarbowej, wskazanej w § 42, o ile terminy tych lokat przekraczają 30 dni; lokaty bezterminowe winny być zlikwidowane w terminie nie przekraczającym 30 dni.

Przez pojęcie lokaty pieniężnej zagranicą rozumie się także kupno zagranicznych papierów wartościowych.

V. Inkasowanie należności zagranicznych za wywożone towary.

§ 20. Inkasowanie całkowitych należności za wywożone z Polski w celu sprzedaży towary, z wyjątkiem należności do których odnoszą się postanowienia §§ 23—29 niniejszego rozporządzenia, dozwolone jest tylko za pośrednictwem Banku Polskiego lub banków dewizowych. Obowiązkiem temu nie podlegają jedynie należności za towary, wychodzące z kraju w małym ruchu granicznym.

Sumy, zainkasowane w myśl ustępu poprzedniego niniejszego paragrafu, będą przez Bank Polski, względnie banki dewizowe, postawione eksporterowi do dyspozycji. Dyspozycje temi sumami na rzecz osób fizycznych lub prawnych, mających miejsce zamieszkania względnie siedzibę w kraju, będą wykonywane wyłącznie w złotych według kursu w dniu wykonania przez bank poszczególnej dyspozycji; natomiast dyspozycje temi sumami na rzecz osób fizycznych lub prawnych, mających miejsce zamieszkania względnie siedzibę zagranicą, mogą być wykonywane tylko z zachowaniem postanowień §§ 4—8 niniejszego rozporządzenia.

§ 21. Wywozący towar otrzymuje od Banku Polskiego lub banku dewizowego, po udzieleniu zlecenia zainkasowania należności, odpowiednie „zaświadczenie walutowe”, które winno być przy przejściu towaru przez granicę przedstawione urzędowi celnemu, względnie przy przejściu przez granicę polsko-gdańską — organom granicznej kontroli skarbowej.

Otrzymaone zlecenie zainkasowania należności za wywieziony towar winno być przez Bank Polski, względnie bank dewizowy, wykonane zasadniczo w drodze faktycznego inkasa rzeczowej należności zagranicą bez udziału w tej operacji eksportera, na rzecz którego dana należność przypada. Poza faktycznym inkasem, waluta może być przyjmowana tytułem w mowie będącej należności tylko w tych wypadkach, jeśli zostanie udowodnione, że zgłoszona w tym celu waluta stanowi istotnie tę samą należność, której dotyczy odnośne zlecenie zainkasowania.

Zaświadczenie walutowe winno opiewać na imię tej osoby lub firmy, która bankowi-wystawcy za-

świadczenia walutowego udziela zlecenia zainkasowania należności za wywieziony towar; niezużytkowane z tych lub innych względów zaświadczenia walutowe podlegają zwrotowi bankowi-wystawcy. Zarówno odstępowanie zaświadczeń walutowych jak i posługiwanie się zaświadczeniami, nie uzyskanymi przez faktycznego eksportera w trybie przewidzianym w ust. 1 paragrafu niniejszego, jest zakazane.

§ 22. Waluta z eksportu winna wpłynąć w terminie najwyżej 3-miesięcznym od daty wystawienia zaświadczenia walutowego. Powyższy termin może być sprolongowany za zezwoleniem władzy skarbowej, wskazanej w § 42.

O ile eksporter przed upływem terminu zainkasowania należności przedstawi Bankowi Polskiemu, względnie bankowi dewizowemu, dokumenty, stwierdzające płatności zagranicą, przewidziane w § 4 rozporządzenia, wysokość podlegającej zainkasowaniu należności odpowiednio zmniejsza się. Z przedstawionymi dokumentami bank dewizowy postępuje w ten sposób, jakby miało miejsce przekazywanie walut zagranicę (§§ 5—8 rozporządzenia). Powyższe nie odnosi się do waluty eksportowej, podlegającej odprzedaży Bankowi Polskiemu w myśl § 23 rozporządzenia.

VI. Inkasowanie należności za wywożone towary z obowiązkiem odprzedaży zainkasowanej waluty Bankowi Polskiemu.

§ 23. Inkasowanie całkowitych należności za wywożone z Polski w celu sprzedaży następujące artykuły: drewno nieobrobione wszelkie; drewno obrobione w postaci belek łącznie ze sleepami, bali, desek i łat, podkładów kolejowych i kłoców belgijskich oraz klepki dębowej; przetwory ropy naftowej; jaja, żyto, pszenicę, owies, jęczmień, groch i fasolę, chmiel; nasiona koniczwiny, buraków cukrowych i pastewnych; zróżdę chlewną, bydło rogate, konie, gęsi żywe i mięso świeże, solone i mrożone oraz bekony — dozwolone jest wyłącznie za pośrednictwem Banku Polskiego. Waluta zagraniczna, uzyskana z eksportu powyższych artykułów, podlega odprzedaży Bankowi Polskiemu w ilości, ustalonej perjodycznie przez Ministra Skarbu dla jednostki miary, wagi względnie sztuki każdego z tych artykułów.

Postanowienia te nie stosują się do należności za wymienione w ust. poprzednim artykuły, wychodzące z kraju w małym ruchu granicznym.

Sumy w walutach zagranicznych, zainkasowane na zasadzie ust. 1 niniejszego paragrafu, lecz nie podlegające odprzedaży Bankowi Polskiemu, będą przez Bank Polski postawione eksporterowi do dyspozycji. Dyspozycje temi sumami na rzecz osób fizycznych lub prawnych, mających miejsce zamieszkania względnie siedzibę w kraju, będą wykonywane wyłącznie w złotych według kursu w dniu wykonania poszczególnej dyspozycji; natomiast dyspozycje temi sumami na rzecz osób fizycznych lub prawnych, mających miejsce zamieszkania względnie siedzibę zagranicą, mogą być wykonywane tylko z zachowaniem postanowień §§ 4—8 niniejszego rozporządzenia.

§ 24. Wywozący artykuły, wymienione w § 23, otrzymuje od Banku Polskiego, po udzieleniu zlece-

nia zainkasowania należności, zaświadczenie walutowe odmiennego, specjalnie tylko dla tych artykułów ustalonego wzoru, w celu okazania go przy przejściu towaru przez granicę władzom celnym, względnie organom granicznej kontroli skarbowej. Wystawienie takiego zaświadczenia walutowego poprzedza złożenie przez eksportera formalnego zobowiązania wobec Banku Polskiego do odprzedaży uzyskanej z eksportu waluty stosownie do postanowienia paragrafu poprzedniego oraz złożenie odpowiedniego zabezpieczenia.

Wykonanie zleceń zainkasowania należności z eksportu artykułów, wymienionych w § 23, oraz wystawianie zaświadczeń walutowych na te artykuły jak również posługiwanie się rzeczonymi zaświadczeniami odbywać się winno z zachowaniem postanowień, zawartych w § 21 ust. 2—3.

§ 25. Co do terminu, w jakim wpłynąć winna waluta z eksportu artykułów, wymienionych w § 23, stosuje się postanowienia § 22 niniejszego rozporządzenia.

§ 26. Do przedsiębiorstw, które wywożą z Polski masowo następujące artykuły: węgiel kamienny, koks i brykiety, surowiec żelaza, żelazo i stal oraz wyroby z żelaza i stali, cynk i wyroby cynkowe, ołów i wyroby ołowiane, kwas siarczany i chemiczne wytwory poboczne koksowni, — w odniesieniu do ich należności zagranicznych z tytułu powyższego eksportu nie stosują się postanowienia paragrafów poprzednich, lecz postanowienia specjalne, zawarte w §§ 27—29.

Przez wywóz masowy rozumieć należy taki wywóz, który odnośnie do wymienionych w niniejszym paragrafie artykułów przedstawia w sumie łącznej miesięcznie przeciętną wartość 50.000 złotych paritetowych, co zostanie stwierdzone przez władzę skarbową, wskazaną w § 42.

§ 27. Przedsiębiorstwo, podpadające pod postanowienia poprzedniego paragrafu, jest obowiązane przelewać do Banku Polskiego całkowite sumy w walutach zagranicznych, uzyskane przez zainkasowanie należności zagranicznych za wywiezione z Polski wymienione w poprzednim paragrafie towary, z zachowaniem przytem terminu, przewidzianego w § 19.

W tym celu przedsiębiorstwo otrzymuje od Banku Polskiego formularze zaświadczeń walutowych specjalnego wzoru, ustalonego wyłącznie dla artykułów, wymienionych w poprzednim paragrafie. Wypełnione przez siebie formularze przedsiębiorstwo dołącza do listów przewozowych w celu okazania ich władzom celnym, względnie organom granicznej kontroli skarbowej, przy przejściu towaru zagranicę.

Wydanie powyższych formularzy poprzedza złożenie przez przedsiębiorstwo w Banku Polskim odpowiedniej deklaracji, zawierającej zobowiązanie się wobec Banku Polskiego do odprzedaży uzyskanej z eksportu waluty zagranicznej w ilości, ustalonej procentowo przez Ministra Skarbu dla każdego z artykułów, wymienionych w poprzednim paragrafie, i to w terminie dni 14 od chwili dokonania przelewu odnośnych sum do Banku Polskiego.

Władza skarbową, wymienioną w § 42, w porozumieniu z Bankiem Polskim, w uwzględnieniu słusz-

nych powodów natury gospodarczej, może zmniejszyć w poszczególnych wypadkach wysokość sumy walut zagranicznych, które mają być odstąpione Bankowi Polskiemu.

§ 28. W celu uregulowania swoich zagranicznych zobowiązań z tytułu operacji kredytowych, dokonanych zagranicą, przedsiębiorstwo, podpadające pod postanowienie § 26, jest uprawnione zmniejszyć wysokość sumy walut zagranicznych, które na zasadzie § 27 ust. 3—4 winny być odprzedane Bankowi Polskiemu, o kwotę równą sumie walut zagranicznych, odprzedanych uprzednio Bankowi Polskiemu ponad normę, przewidzianą w § 27 ust. 3—4, i pochodzących z danych operacji kredytowych.

Sumy w walutach zagranicznych, przelane do Banku Polskiego na zasadzie § 27 ust. 1, a nie podlegające odprzedaży Bankowi Polskiemu w myśl § 27 ust. 3—4 oraz ust. 1 paragrafu niniejszego, będą przez Bank Polski postawione danemu przedsiębiorstwu do dyspozycji. Dyspozycje temi sumami na rzecz osób fizycznych lub prawnych, mających miejsce zamieszkania względnie siedzibę w kraju, mogą być wykonywane wyłącznie w złotych według kursu w dniu wykonania poszczególnych dyspozycji; natomiast dyspozycje temi sumami na rzecz osób fizycznych lub prawnych, mających miejsce zamieszkania względnie siedzibę zagranicą, mogą być wykonywane tylko z zachowaniem postanowień §§ 4—8 niniejszego rozporządzenia.

§ 29. Przedsiębiorstwa, podpadające pod postanowienia § 26, obowiązane są zainkasować przypadające im należności zagraniczne za wywieziony towar w terminie najwyżej trzymiesięcznym od daty wystawienia zaświadczenia walutowego (§ 27 ust. 2). Powyższy termin może być sprolongowany przez władzę skarbową, wskazaną § 42.

VII. Rachunki w walutach zagranicznych, udzielanie kredytów w walutach zagranicznych oraz wypłaty przekazów w tychże walutach.

§ 30. Prowadzenie rachunków i przyjmowanie wszelkiego rodzaju wkładów w walutach zagranicznych, oprocentowanie ich w tychże walutach oraz dokonywanie wypłat z tych rachunków względnie zwrotu wkładów w efektywnych walutach zagranicznych jest dozwolone bez ograniczeń przedsiębiorstwu, uprawnionym do zajmowania się czynnościami bankierskimi bądź na podstawie swych statutów, bądź na mocy specjalnych koncesyj, wydanych na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. № 114, poz. 1018).

§ 31. Wszelkie dyspozycje sumami z rachunków w walutach zagranicznych na rzecz osób fizycznych i prawnych, mających miejsce zamieszkania względnie siedzibę w kraju, nie podlegają żadnym ograniczeniom. Przepis ten nie dotyczy jednak sum w walutach zagranicznych, które wpłynęły na ten rachunek z inkasa należności zagranicznych za wywożone towary (§§ 20—29); natomiast dyspozycje na rzecz osób fizycznych lub prawnych, mających miejsce zamieszkania względnie siedzibę zagranicą,

mogą być wykonywane tylko z zachowaniem postanowień §§ 4—10 niniejszego rozporządzenia.

W wypadku, gdy sumy złożone na rachunku w walucie zagranicznej wpłynęły na ten rachunek bezpośrednio z zagranicy, dysponowanie temi sumami nie podlega żadnym ograniczeniom. Przepis ten nie dotyczy jednak sum w walutach zagranicznych, które wpłynęły na ten rachunek z inkasa należności zagranicznych za wywożone towary (§§ 20—29).

§ 32. Udzielanie kredytów w walutach zagranicznych we wszelkich formach z zastrzeżeniem spłaty tych kredytów w efektywnych walutach zagranicznych jest dozwolone.

§ 33. Przekazy wystawiane z zagranicy na Polskę, opiewające na waluty zagraniczne, mogą być wypłacane w efektywnej walucie zagranicznej.

VIII. Obrót walutą polską z zagranicą.

§ 34. Udzielanie kredytów w walucie polskiej we wszelkich formach osobom fizycznym i prawnym, mającym miejsce zamieszkania względnie siedzibę zagranicą, wymaga zezwolenia władzy skarbowej, wskazanej w § 42. Za udzielanie tego rodzaju kredytu uważa się między innymi dokonywanie wypłat (gotówkowych i bezgotówkowych) w walucie polskiej na polecenie i na rachunek wyżej wskazanych osób bez posiadania przez nie pokrycia w walucie polskiej w chwili wykonania zlecenia.

§ 35. Rachunki w walucie polskiej, posiadane przez osoby fizyczne i prawne, mające miejsce zamieszkania względnie siedzibę zagranicą, noszą nazwę rachunków zagranicznych. Rachunki powyższe mogą być otwierane tylko w Banku Polskim, bankach państwowych lub w bankach dewizowych.

§ 36. obroty na rachunkach zagranicznych, wymienionych w poprzednim paragrafie, winny odbywać się zgodnie z następującymi przepisami:

- a) wpłaty osób fizycznych i prawnych, zamieszkałych względnie mających siedzibę w kraju, mogą być przyjmowane tylko w wypadkach, przewidzianych w §§ 4—10;
- b) wpłaty osób fizycznych i prawnych, zamieszkałych względnie mających siedzibę zagranicą, oraz wszelkie przelewy z innych rachunków zagranicznych dozwolone są bez ograniczeń;
- c) wypłaty w granicach pokrycia, znajdującego się na rachunku, dozwolone są bez ograniczeń.

§ 37. Poczta Kasa Oszczędności, jej oddziały oraz urzędy pocztowe, jako zbiornice Pocztovej Kasy Oszczędności, mogą przyjmować wpłaty na rachunki w pomienionej Kasie i jej oddziałach osób fizycznych i prawnych, zamieszkałych względnie mających siedzibę zagranicą, do wysokości 100 złotych, bez zachowania przepisu zawartego w § 36 punkt a z tem jednak, że ogólna suma wszystkich dokonywanych równocześnie przez jedną osobę wpłat na powyższe rachunki nie może przekraczać 100 złotych.

§ 38. Uznanie rachunku zagranicznego (§ 35) i wogóle oddanie zagranicę wypłaty na Polskę

w każdej formie na rzecz osób fizycznych i prawnych, mających miejsce zamieszkania względnie siedzibę zagranicą, wzamian za postawienie przez te osoby do dyspozycji bankowi dewizowemu waluty zagranicznej (sprzedaż waluty polskiej) jest zakazane.

Minister Skarbu może uchylić powyższy zakaz czasowo, względnie do odwołania, odnośnie do poszczególnych lub wszystkich banków dewizowych, lub też uzależnić rzeczono uchylenie od zachowywania pewnych form i warunków.

§ 39. Uznanie rachunku zagranicznego (§ 35), względnie przekazanie pieniędzy zagranicę, z tytułu inkasa nadesłanego z zagranicy wekslu płatnego w kraju, jest dozwolone, o ile na wekslu jest uwiarygodniona w myśl § 12 ust. 3 adnotacja władzy skarbowej, względnie banku dewizowego, stwierdzająca legalność uprzedniej wysyłki tego wekslu zagranicę. Jeżeli weksel adnotacji takiej nie posiada, to bank dewizowy może uznać zainkasowaną z wekslu kwotę rachunek zagraniczny, względnie przekazać ją zagranicę, z warunkiem natychmiastowego wezwania tej osoby, która weksel zagranicę wysłała (ostatni przed wysyłką wekslu zagranicę krajowy indosant, względnie akceptant, który wysłał weksel zagranicę) do przedłożenia w terminie dni 14 dowodów, stwierdzających legalność uprzedniej wysyłki wekslu zagranicę. Jeśli w powyższym terminie wezwaniu banku nie będzie uczynione zadość, bank obowiązany jest donieść o tem władzy skarbowej, wskazanej w § 42, z wymieniem osoby lub firmy, która weksel zagranicę wysłała, oraz jej możliwie dokładnego adresu.

Uznanie rachunku zagranicznego (§ 35), względnie przekazanie pieniędzy zagranicę tytułem pokrycia wekslu—akceptu krajowego, płatnego (domicylowanego) zagranicą, jest dozwolone po przedłożeniu bankowi dewizowemu przez zleceniodawcę dowodów, stwierdzających legalność uprzedniej wysyłki takiego wekslu zagranicę.

Nieudowodnienie legalności uprzedniej wysyłki wekslu zagranicę kwalifikuje rzeczoną wysyłkę jako nielegalną i podlegającą karze. Winny nielegalnej wysyłki wekslu zagranicę, oprócz kary za samą taką wysyłkę, podlega nadto karze za dokonanie tym wekslem nieuzasadnionej gospodarczo (§ 4) płatności zagranicą, o ile nie udowodni gospodarczych celów transakcyj, z których weksel ten powstał.

§ 40. Narówni z osobami fizycznymi i prawnymi, mającymi miejsce zamieszkania względnie siedzibę zagranicą, traktować należy:

- a) osoby, zamieszkałe wprawdzie w kraju, lecz prowadzące zagranicą przedsiębiorstwo przemysłowe, handlowe, finansowe lub inne, względnie zajmujące się zagranicą tego rodzaju interesami, o ile w danym wypadku działają w związku z prowadzeniem tego przedsiębiorstwa lub tych interesów;
- b) znajdujące się zagranicą zarządy przedsiębiorstw, należących do osób fizycznych lub prawnych, mających miejsce zamieszkania względnie siedzibę w kraju;
- c) oddziały krajowych firm, znajdujące się zagranicą.

§ 41. Narówni z osobami, mającymi miejsce zamieszkania względnie siedzibę w kraju, traktować należy:

- a) oddziały krajowe przedsiębiorstw zagranicznych;
- b) samodzielne zarządy zakładów przemysłowych, handlowych i t. p., położonych w kraju, chociaż zakłady te stanowią własność osób fizycznych lub prawnych, mających miejsce zamieszkania względnie siedzibę zagranicą.

IX. Wykonanie rozporządzenia i kontrola nad wykonaniem.

§ 42. Kontrolę nad wykonaniem postanowień niniejszego rozporządzenia sprawują izby skarbowe, względnie wydział skarbowy śląskiego urzędu wojewódzkiego, w następujących miejscowościach:

1. w Warszawie — dla województw: warszawskiego, lubelskiego i białostockiego;
2. w Łucku — dla województw: wołyńskiego i poleskiego;
3. w Wilnie — dla województw: wileńskiego i nowogródzkiego;
4. w Łodzi — dla województwa łódzkiego;
5. w Poznaniu — dla województwa poznańskiego;
6. w Grudziądzu — dla województwa pomorskiego;
7. we Lwowie — dla województw: lwowskiego, tarnopolskiego i stanisławowskiego;
8. w Krakowie — dla województwa krakowskiego;
9. w Katowicach (wydział skarbowy śląskiego urzędu wojewódzkiego) — dla województw: śląskiego i kieleckiego.

§ 43. Wymienione w § 42 izby skarbowe, względnie wydział skarbowy śląskiego urzędu wojewódzkiego, wykonywują w zakresie spraw, dotyczących obrotu walutami zagranicznymi i dewizami oraz obrotu pieniężnego z zagranicą, nadzór nad wszystkimi przedsiębiorstwami bankierskimi, położonymi w przydzielonych im okręgach. Nadzór ten poruczony im zostaje zarówno na podstawie art. 2 ustawy z dnia 2 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. № 25, poz. 154), w brzmieniu nadanem ustawą z dnia 23 lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. № 83, poz. 463), jako też i na podstawie § 88 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. № 114, poz. 1018).

§ 44. W wykonaniu nadzoru wymienionego w paragrafie poprzednim uprawnione są władze skarbowe, wskazane w § 42, w szczególności: do przeprowadzania rewizji przedsiębiorstw poddanych nadzorowi, żądania od ich kierowników i personelu wszelkich wyjaśnień oraz badania wszelkich aktów, ksiąg i korespondencji rewidowanego przedsiębiorstwa.

§ 45. Przedsiębiorstwa bankierskie obowiązane są ściśle stosować się do instrukcyj wydawanych w ramach niniejszego rozporządzenia przez Ministra Skarbu lub władze skarbowe, wymienione w § 42, jak również prowadzić rejestry dokonanych transakcyj

walutami zagranicznymi i dewizami, tudzież obrotów na rachunkach zagranicznych według wzorów ustalanych przez Ministra Skarbu. Przedsiębiorstwa te obowiązane są na każde żądanie Ministra Skarbu względnie władzy skarbowej, wymienionej w § 42, dostarczać wszelkich danych, wyjaśnień i wykazów, odnoszących się do transakcyj walutowych oraz obrotu pieniężnego z zagranicą.

§ 46. Postanowienia paragrafów poprzednich (42—45) odnoszą się również do przedsiębiorstw nie będących bankami, o ile prowadzą one w ramach niniejszego rozporządzenia transakcje walutowe oraz transakcje, z których wynika obrót pieniężny z zagranicą.

§ 47. Od postanowień izb skarbowych, względnie wydziału skarbowego śląskiego urzędu wojewódzkiego, w sprawach, objętych niniejszym rozporządzeniem, przysługuje prawo odwołania się do decyzji Ministerstwa Skarbu.

X. Przepisy specjalne, odnoszące się do Banku Polskiego.

§ 48. Bank Polski, poza przysługującymi mu wszystkimi uprawnieniami banku dewizowego, posiada nadto przywilej nieograniczonego, co do sumy i sposobu, wywozu oraz wysyłki zagranicę pocztą, w opakowaniu opatrzonym urzędowymi jego pieczęciami: kwot pieniężnych w gotówce, czeków, przekazów, akredytyw, weksli i wszelkich zobowiązań pieniężnych, tak w walucie zagranicznej jak i walucie polskiej.

XI. Postanowienia końcowe.

§ 49. Dekrety na prawa banku dewizowego oraz wszystkie zezwolenia, wydane przez Ministerstwo Skarbu na zasadzie rozporządzeń Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości z dn. 28 marca 1924 roku (Dz. U. R. P. № 29, poz. 290), oraz z dnia 27 maja 1925 r. (Dz. U. R. P. № 57, poz. 403), zachowują nadal swoją ważność w przeciągu 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 50. Prawa banku dewizowego mogą być decyzją Ministra Skarbu w każdej chwili zawieszane, całkowicie cofnięte, względnie ograniczone.

§ 51. Przekroczenie przepisów niniejszego rozporządzenia pociąga za sobą, niezależnie od zastosowania postanowień § 50, kary przewidziane w ustawie z dnia 2 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. № 25, poz. 154) ze zmianami, wprowadzonymi ustawami z dnia 23 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. № 62, poz. 459) i z dnia 20 marca 1924 r. (Dz. U. R. P. № 29, poz. 285).

§ 52. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z dniem tym tracą moc obowiązującą rozporządzenia Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości: z dnia 27 maja 1925 r. (Dz. U. R. P. № 57, poz. 408); z dnia 2 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. № 120, poz. 867); z dnia 18 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. № 124, poz. 888) oraz z dnia 20 stycznia 1926 r. (Dz. U. R. P. № 3, poz. 55).

Minister Skarbu: *C. Klarner*

Minister Sprawiedliwości: *W. Makowski*

Załącznik do rozp. Min. Skarbu
w porozumieniu z Min. Sprawiedliwości
z dnia 15 sierpnia 1926 r. (poz. 482).

DEKLARACJA

..... dn. 192..... r.

Do

Banku

w

Załączając przy niniejszem w oryginale i w odpisie faktur

..... firmy w z dn.

na sumę deklaracji celn.

do urzędu celnego w

№ № z dn.

list przewoz. № № z dn.

pro forma fakturę firmy na sumę

korespondencję z firmą w

zobowiązanie $\frac{\text{nasze}}{\text{moje}}$ przedstawienia Bankowi

w terminie

polisę asekuracyjną firmy w

z dnia zaświadczenie konsulatu polskiego w

L inne dowody, a mianowicie:

zezwoleń $\frac{\text{Ministerstwa}}{\text{Izby (Wydziału)}}$ Skarb. w L

z dn.

prosimy
proszę o przekazanie, zapisanie na dobro rachunku, przyjęcie do depozytu i t. d.

(słowa niepotrzebne wykreślić).

kwoty

Nazwa firmy, względnie imię i nazwisko osoby, na rzecz której zlecenie ma być wykonane, oraz dokładny adres

Stempel firmowy:

podpis:

Władza podatkowa II instancji właściwa dla zleceniodawcy
pod względem podatkowym.

Izba Skarbowa w

Wydział Skarbowy

Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego

(niepotrzebne pozycje przekreślić)

Firma wzgl. nazwisko i imię

(adres dokładny)